

חושף את

האמת על

פסטיבל קאן

כ אשר הכריז דאן-לוקיגודאר, לפני עשר שנים, כי כל סרט, באשר הוא, הינו הכרזה פוליטית — ואם לא, איננו שווה מאומה — אמרו הכל שהאיש השתגע.

היום בתום פסטיבל הסרטים האחרון בקאן, הסתבר שהאיש לא השתגע, אלא התנבא. רוב הסרטים בעולם כיום עוסקים בפוליטיקה. חלק מהם אפילו מחקה את סיגנון ההגשה והעריכה של גודאר (ההשפעה הגדולה השנייה של הדור היא אלן רנה, במאי הירושמה אהובת). וברור שאם כבר מדברים בפוליטיקה — ההתחלה הטובה ביותר היא הבעייה הישראלית.

מסתבר שאנשים רבים עדיין משוכנעים כי הצרפתים נבהלו כל־כך מאפשרות של מינכן שנייה בקאן, עד שסירבו לקבל לתחרות סרט ישראלי.

הצרה היא שהעובדות סירבו להשלים עם תיאוריה זו. למשל: ישראל היתה הארץ השישית בעולם, מבחינת גודל השתתפותה בריד. 11 סרטים הוצגו שם. דגל ישראל התנוסס בגאון על הטיילת המפורסמת של העיר, מול מלון מארטינו, שם השתכנו רוב הישראלים.

אשר לאי־השתתפות בתחרות עצמה — כל מה שאפשר לומר, בצער, הוא שלא היה בתחרות אפילו סרט אחד שלא התנ-

הראשון

כרזת הפירסומה לסרט האיטלקי פאלו ההם של הבמאי מרקו ויקאריו, שזכתה ב־

פרס הכרזה המוצלחת ביותר של הפסטיבל, מטיבה לתאר את סרטי הפסטיבל כולו: האדם נקרא לחשוב בראשו, ולא להתעלם מישבנו.

דגל ישראל התנופף אך סרטי ישראל נכשלו ★ הפלסטינים נעלמו ממינכן ★

הרוסי לא הצביע ★ אדולף היטלר כוכב עליון ★ הפרלמנט הצרפתי זעם

קאן והבעייה היהודית

שא משכמו ומעלה מעל מה שישראל יכלה להציע.

מובן איפוא שנוח יותר לצעוק „אנטי־שמים“, מאשר להודות באמת הלא־נעימה אבל זה מזכיר יותר מדי את שחקני הכדורגל המאשימים את השופט בהפיסדים.

מה

קרה?

ח יצי מזה, קאן היא עיר השומרת היטב על הסדר. אמנם בשעת פסטיבלים גדלה אוכלוסייתה בכ־50 אחוז, לפי הסטטיסטיקה המקומית — אולם אותה סטטיסטיקה מציינת גם שבתקופה כזו מוצבים בקאן, בממוצע, שוטר אחד על כל שמונה מטר. אולי משום כך נשמרים העימותים הסוערים למסיבות העתונאים בלבד.

זה קרה לאחר הקרנת 8 זוויות דאיה, סרטים התעודי המשותף של שמונה במאי גדולים, ביניהם מילוש (התפשטות)

פורמן, ארתור (בוני וקלייד) סן, ג'ון (קאובוי של חצות) שלזינגר, קלוד (גבר ואשה) ללוש ואחרים, על אולימפיאדת מינכן.

העתונאים עלו כולם, לאולם־המסיבות, מוכנים לשאול את פורמן כיצד עלה על הרעיון של שילוב קרב עשר בקטעי מוסיקה ההופכים את כל הסצינה לסאטירה משעשעת — או לברר מדוע החליטה מאי צ'טרלינג להראות נתחי־בשר ענקיים התי לזיים על ווים במטבח האולימפיאדה, בי־מקביל למדימייה־משקלות האימתניים.

אלא שעוד טרם הספיק מישוהו לפצות פה בענייני־קולנוע, קם נציג מצרי ושאל את מפיץ הסרט, היהודי, דוד וולפר: „מה קרה לאוסמן סמבנה“?

למי שאינו יודע: סמבנה הוא הבמאי החשוב ביותר של אפריקה השחורה; יליד סנגל שזכה להשתתף במספר סרטים בינלאומיים, ומהווה היום את גאוותו של אירגון הקולנוע הפאן־אפריקאי, שבשמו דיברר העיתונאי המצרי. כדי שלא יהיו שום ספקות בקשר לסיבת השאלה, הסביר

השואל כי לפי מיטב ידיעתו הכין סמבנה כתבה על אסון מינכן, כפי שהוא ניראה בעיני הפלסטינים — אבל הדבר לא נשא־חן בעיני המפיק, והקטע נזרק מן הגירסה הסופית.

עריכה

גסה

ת שובתו של וולפר: „קודם כל, סמבנה צריך היה לצלם את נבחרת הכדורסל הסנגלית, ותו לא. שנית, כל הקטעים הנוגעים לאסון מינכן צולמו אך ורק על־ידי קלוד ללוש, ואם אינם נכללים דווקא בקטע שביום ללוש הרי זה משום שהוחלט בינינו כי את האסון צריך להזכיר בסיום הסרט, שהוכן על־ידי ג'ון שלזינגר, שלישיית: סמבנה הוא במאי שאני מעריך, אחרת לא הייתי בוחר בו לסרט זה. אולם לצערי הרב, אחרי ששלח אלי את הסרט, בעריכה גסה, נעלם מן האופק ואי־אפשר היה יותר להתקשר עימו. הוא לא הופיע כאשר תואם בינינו מה ייכלל

סופית בקטע של כל במאי. הוא לא הופיע לישיבות עם האיש שהלחין את המוסיקה לסרט הנרמאנציני. הוא פשוט נעלם. לכן נאלצתי להוציא את הקטע שלו מן הסרט.“

מילוש פורמן, שנשאל באותה מסיבת־עיתונאים מדוע סירטו לא משקף את הרוח האולימפית, לא היסס לענות שה־רוח הנו שייכת לאגדה יותר מאשר למציאות. משום כך, בחר בשילוב ההומוריסטי למחצה של סיום הסימפוזיה התשיעית (הימנון לחדווה) של בטובן, עם הפנים המאומצים של משתתפי קרב העשר התשעים לקראת סופו.

היום ממינכן עתיקה הרבה יותר, הביא בחור אנגלי בשם שליפ מורה, בסרט סוואסטיקה. הכרזת־הפתיחה שלו היתה: „היטלר מוצג תמיד כמפלצת, ומי שום שאיננו מכירים את האדם הפשוט שבו, לא נוכל להכיר בהיטלר חדש אם יקום לשליטון.“ הכרזה זו צריכה היתה בסך־הכל, להצדיק סרט תעודי מפוקפק למדי. הבמאי ניצל למטרות מסחריות